

2. 1. 2014

ID: 93292

Souhrnný trest

Pro uložení souhrnného trestu podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku je rozhodující okamžik vyhlášení prvního odsuzujícího rozsudku (event. doručení trestního příkazu obviněnému) soudem prvního stupně, i když byl tento rozsudek (resp. trestní příkaz) v řízení o řádném nebo mimořádném opravném prostředku zrušen, pokud toto opravné řízení skončilo pravomocným odsouzením pachatele. Není přitom významné, zda obviněný byl či nebyl vyhlášení prvního odsuzujícího rozsudku přítomen ať už proto, že soud rozhodl podle § 202 odst. 3, příp. odst. 5 tr. ř., že hlavní líčení bude konáno v nepřítomnosti obviněného, nebo proto, že soud rozhodl podle § 305 tr. ř., že ve věci bude konáno řízení proti uprchlému.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 8 Tdo 1160/2013, ze dne 6.11.2013)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v řízení proti uprchlému v neveřejném zasedání konaném dne 6. listopadu 2013 o dovolání obviněného M. D., proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 6. 2013, sp. zn. 3 To 168/2013, který rozhodl jako soud odvolací v trestní věci vedené u Okresního soudu v Ostravě pod sp. zn. 10 T 78/2009, tak, že podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. se dovolání obviněného M. D. odmítá.

Z odůvodnění :

Okresní soud v Ostravě rozsudkem ze dne 8. 3. 2011, sp. zn. 10 T 78/2009, uznal obviněného M. D. (dále jen „obviněný“ nebo „dovolatel“) vinným, že

„v době od konce měsíce února 2008 do 3. 11. 2008 v O. – K., na ul. V., v bytě společně obývaném s jeho nájemkyní K. L., tuto po dobu jejich společného soužití psychicky trýznil tím způsobem, že poté co získal její důvěru smyšleným tvrzením, že mu umírá matka a že potřebuje psychicky pomoci, čemuž poškozená uvěřila a pozvala si jej k sobě domů, kde už setrval, pod lživým příslibem, že se nemusí o nic starat, že bude za ni platit všechny dluhy, ji přiměl, aby mu odevzdávala veškeré finanční prostředky, které poškozená měla od svého syna a půjčovala si je od své sestry, poškozené zakazoval, aby si našla práci a zaevidovala se na úřadu práce, neustále jí vyčítal způsob, jakým žije, nadával jí, že je „mrcha vypočítavá“, že její vinou přišel o rodinu, vyčítal jí údajnou smrt svého strýce, zakazoval poškozené stýkat se se svými známými, přijímat návštěvy, omezoval ji v kontaktu se sestrou mj. tak, že jí zabavil SIM kartu od mobilního telefonu, když poškozená chtěla z bytu odejít, tak jí v odchodu fyzicky zabraňoval tak, že svým tělem zatarasil dveře, v jednom případě v květnu 2008 s nožem v ruce poškozené hrozil, že když z bytu odejde, že se on podřeže, v jednom případě ji zakazoval jít k lékaři na ošetření, při jednom z incidentů odhodil ve vzteku popelník do okna, rozbil sádrokartonovou přepážku, zářezy kuchyňským nožem poškodil kuchyňský stůl, plivnul jí do obličeje, poškozené zakazoval pohybovat se bez jeho doprovodu po venku, když poškozená na ulici někoho pozdravila tak jí začal vyčítat, že mu byla nevěrná, že je kurva a děvka, že s každým chrápala, v létě 2008 v H. poškozené vyhrožoval, že ji nabídne za peníze k sexuálním službám přítomným dělníkům se slovy „že když nechce spát s ním, tak se aspoň vyspí s nimi a on se bude na to dívat“, nedovolil poškozené, aby šla spát bez něho, pravidelně každodenně požadoval po poškozené orální pohlavní styk a jiné sexuální praktiky, kterým se poškozená, aby ji obviněný nechal spát, vždy podvolila, přikazoval různá chování jako např. společné procházky, vyhrožoval ji zbitím jí samotné i jejího syna, přičemž k ukončení jednání došlo až poté, co se poškozená dozvěděla, že je obviněný bezdomovec,

obviněného do bytu již nepustila a vyhledala pomoc v krizovém centru E., přičemž tímto svým jednáním způsobil poškozené K. L. symptomy posttraumatické stresové poruchy s převahou úzkostně depresivních projevů, přičemž z hlediska psychiatrie jde o klinické vyjádření syndromu týrané osoby a dále ji způsobil poškozením věcí škodu ve výši 1.008,- Kč“.

Takto popsané jednání obviněného soud právně kvalifikoval jako trestný čin týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě podle § 215a odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zák. a uložil mu podle § 215a odst. 2 tr. zák. nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání tří roků, pro jehož výkon jej podle § 39a odst. 2 písm. c) tr. zák. zařadil do věznice s ostrahou.

Proti tomuto rozsudku podal obviněný odvolání, o němž Krajský soud v Ostravě rozhodl usnesením ze dne 18. 6. 2013, sp. zn. 3 To 168/2013, tak, že je podle § 256 tr. ř. zamítl.

Obviněný se ani s takovým rozhodnutím neztotožnil a prostřednictvím obhájce JUDr. B.H. podal proti němu dovolání, v němž uplatnil dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. g), l) tr. ř. Je totiž přesvědčen, že „napadeným usnesením bylo rozhodnuto o zamítnutí jeho odvolání proti rozsudku uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) tr. ř., přestože v řízení, které předcházelo rozhodnutí odvolacího soudu, byl dán důvod k dovolání uvedený v § 265b odst. 1, písm. g) tr. ř., protože rozsudek Okresního soudu v Ostravě ze dne 8. 3. 2011, č. j. 10 T 78/2009-304, spočívá na jiném nesprávném hmotně právním posouzení“.

V podrobnostech dovolatel namítl, že odvolací soud nesprávně hmotně právně posoudil otázku, zda dva trestné činy (skutky) byly spáchány ve vícečinném souběhu, a zda tedy ve smyslu § 43 odst. 2 tr. zákoníku přichází v úvahu uložení souhrnného trestu za oba tyto trestné činy, nebo zda je mezi nimi vztah recidivy a za každý z nich je třeba uložit samostatný trest. V tomto směru konstatoval, že před rozhodnutím ve věci vedené u Okresního soudu v Ostravě pod sp. zn. 10 T 78/2009 byl odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Pardubicích pod sp. zn. 2 T 55/2008 za trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1 tr. zák. k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 10 měsíců. První odsuzující rozsudek v této věci byl sice nalézacím soudem v řízení proti uprchlému vyhlášen dne 11. 7. 2008, ale tento rozsudek byl zrušen usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 4. 11. 2008, sp. zn. 13 To 424/2008, s tím, že pro konání řízení proti uprchlému nebyly splněny zákonné podmínky. Druhý odsuzující rozsudek v této trestní věci byl vyhlášen Okresním soudem v Pardubicích dne 23. 4. 2009 a Krajský soud v Hradci Králové jej rozsudkem ze dne 22. 9. 2009 zrušil a sám obviněného odsoudil.

Obviněný dále poukázal na to, že ačkoli před rozhodnutím Okresního soudu v Ostravě ve věci sp. zn. 10 T 78/2009 navrhoval uložení souhrnného trestu ve vztahu k výše citovanému rozsudku Okresního soudu v Pardubicích ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové, byl mu nalézacím soudem uložena trest samostatný s odůvodněním že „... byt v opise rejstříku trestů je jako datum vyhlášení citovaného rozsudku Okresním soudem v Pardubicích 2 T 55/2008 uvedeno datum 23. 4. 2009, což by znamenalo ukládání souhrnného trestu, ovšem z připojeného spisu bylo zjištěno, že jde o datum až 2. odsuzujícího rozsudku v dané věci, přičemž datum vyhlášení 1. odsuzujícího rozsudku je 11. 7. 2008“. Podle nalézacího soudu na tomto jeho závěru nic nemění skutečnost, že rozsudek vyhlášený tento den byl posléze na základě řádného opravného prostředku zrušen, když podle ustálené judikatury se přihlíží k prvnímu odsuzujícímu rozsudku i v případě, že byl posléze zrušen na základě mimořádných opravných prostředků.

K tomu dovolatel uvedl, že s takovým právním názorem obou soudů nesouhlasí, a v další části svého podání se zabýval smyslem a účelem ukládání souhrnného trestu. V tomto směru namítl, že oba soudy nižších stupňů jeho neuložení odůvodnily toliko odkazem na pravidlo, podle něhož je rozhodující datum prvního odsuzujícího rozsudku bez toho, aniž by zohlednily širší souvislosti a okolnosti. Posuzovat pouze to, že první odsuzující rozsudek byl vyhlášen před dokonáním jiné trestné

činnosti pachatele, je podle jeho názoru možné jen tehdy, jestliže o tomto prvním odsouzení věděl, resp. mohl vědět. Souhrnný trest z hlediska hmotně právního představuje pro pachatele výhodnější postup, neboť se v něm zohledňuje to, že se pachatel dopustil dalšího trestného činu bez toho, že by byl varován odsuzujícím rozsudkem týkajícím se dřívějšího trestného činu. Aby páchaní obou předmětných činů bylo posuzováno jako recidiva, mělo by být nezbytné, aby obviněný byl uvědomen o tom, že pokud něco spáchá po vyhlášení rozsudku, jedná se o recidivu, a nemůže již požívat dobrodiní ustanovení § 43 odst. 2 tr. zákoníku o souhrnném trestu. První odsuzující rozsudek Okresního soudu v Pardubicích ve věci sp. zn. 2 T 55/2008 byl sice vyhlášen již dne 11. 7. 2008, stalo se tak ovšem v rámci řízení proti uprchlému v jeho nepřítomnosti a o tomto se dozvěděl až po 3. 11. 2008, kdy měl páchaní nyní projednávané trestné činnosti ukončit. Odvolací soud v Hradci Králové dne 4. 11. 2008 navíc konstatoval, že pro konání řízení proti uprchlému nebyly splněny zákonné podmínky. Za první odsuzující rozsudek proto rozsudek ze dne 11. 7. 2008 nelze považovat, takže by mu měl být nyní event. ukládán souhrnný trest podobně, jako u trestního příkazu, kdy účinky vyhlášení rozsudku v nepřítomnosti obviněného nejsou určovány dnem jeho vydání, ale až dnem doručení trestního příkazu, tedy dnem, kdy se obviněný o něm dozvěděl. Pokud odvolací soud (a předtím i prvostupňový soud) případ posoudil tak, že rozhodující je vyhlášení prvního odsuzujícího rozsudku, bez ohledu na to, zda byl později zrušen, či zda byl vyhlášen v přítomnosti či nepřítomnosti obviněného, shledal v této skutečnosti nesprávné hmotně právní posouzení otázky, zda oba trestné činy byly spáchány ve vícečinném souběhu a přichází tak v úvahu uložení souhrnného trestu za oba tyto trestné činy, nebo zda je mezi nimi vztah recidivy.

S ohledem na uvedenou argumentaci obviněný v závěru svého podání navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 6. 2013, sp. zn. 3 To 168/2013, a podle § 265l tr. ř. přikázal příslušnému soudu, o jehož rozhodnutí jde, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

K podanému dovolání se ve smyslu ustanovení § 265h odst. 2 tr. ř. vyjádřil státní zástupce činný u Nejvyššího státního zastupitelství (dále jen „státní zástupce“), který uvedl, že z napadených rozhodnutí vyplývá, že se obviněný trestné činnosti dopustil v době od února 2008 do 3. 11. 2008. V trestní věci vedené u Okresního soudu v Pardubicích pod sp. zn. 2 T 55/2008 byl první odsuzující rozsudek vyhlášen v řízení vedeném proti uprchlému dne 11. 7. 2008, který byl následně v odvolacím řízení zrušen usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 4. 11. 2008, sp. zn. 13 To 424/2008, když tento soud shledal pochybení v naplnění podmínek uvedených v § 302 tr. ř. a věc byla vrácena k novému projednání soudu prvního stupně. Následně opět odsuzujícím rozsudkem rozhodl Okresní soud v Pardubicích dne 23. 4. 2009 a toto rozhodnutí znovu zrušil Krajský soud v Hradci Králové, jenž ovšem již sám rozhodl tak, že obviněného shledal vinným a uložil mu trest. Státní zástupce poukázal na znění § 35 odst. 2 tr. zák., z něhož vyplývá, že soud uloží souhrnný trest podle zásad uvedených v § 35 odst. 1 tr. zák., když odsuzuje pachatele za trestný čin, který spáchal dříve, než byl soudem prvního stupně vyhlášen odsuzující rozsudek za jiný trestný čin. Odsuzujícím rozsudkem soudu prvního stupně za jiný trestný čin se v § 35 odst. 2 tr. zák. rozumí první odsuzující rozsudek o jiném trestném činu bez ohledu na to, že v řádném nebo mimořádném opravném řízení byl tento rozsudek zrušen, pokud toto opravné řízení skončilo pravomocným odsouzením pachatele. Z uvedených skutečností pak státní zástupce dovodil, že soudy dříve činné ve věci postupovaly správně a v souladu se zákonem, když souhrnný trest obviněnému neukládaly. K dovolatelovým námitkám státní zástupce dodal, že zákon ani soudní praxe nerozlišuje řízení, ve kterém byl odsuzující rozsudek vyhlášen v tom smyslu, že by vylučoval rozhodnutí učiněná v rámci řízení proti uprchlému podle § 302 a násl. tr. ř. Na tom nemění nic ani skutečnost, že rozsudek Okresního soudu v Pardubicích ze dne 11. 7. 2008, sp. zn. 2 T 55/2008, byl zrušen právě pro pochybení ve vyhodnocení podmínek § 302 tr. ř.

Státní zástupce proto dovodil, že soudy dříve činné ve věci se nedopustily pochybení tvrzeného v

dovolání, a v závěru svého vyjádření navrhl, aby Nejvyšší soud dovolání obviněného odmítl jako zjevně neopodstatněné podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř., a aby tak učinil v neveřejném zasedání podle § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. Současně souhlasil s tím, aby Nejvyšší soud v neveřejném zasedání případně učinil i jiné než navrhované rozhodnutí [§ 265r odst. 1 písm. c) tr. ř.].

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) shledal, že v této trestní věci je dovolání přípustné § 265a odst. 2 písm. a), h) tr. ř., bylo podáno osobou oprávněnou § 265d odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. ř., v zákonné lhůtě a na místě, kde lze podání učinit (§ 265e odst. 1, 2 tr. ř.), a splňuje i obligatorní náležitosti obsahu dovolání uvedené v § 265f odst. 1 tr. ř.

Vzhledem k tomu, že dovolání lze podat jen z důvodů uvedených v ustanovení § 265b tr. ř., musel Nejvyšší soud dále posoudit otázku, zda obviněným uplatněné dovolací důvody lze považovat za důvody uvedené v citovaném ustanovení zákona, jejichž existence je zároveň podmínkou provedení přezkumu napadeného rozhodnutí dovolacím soudem. Současně je třeba dodat, že z hlediska § 265i odst. 1 písm. b) tr. ř. nepostačuje pouhé formální uvedení některého z důvodů vymezených v § 265b odst. 1 písm. a) až l) tr. ř. odkazem na toto zákonné ustanovení, ale tento důvod musí být také skutečně v podaném dovolání tvrzen a odůvodněn konkrétními vadami, které jsou dovolatelem spatřovány v právním posouzení skutku, jenž je vymezen ve výroku napadeného rozhodnutí.

Obviněný ve svém podání uplatnil dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. g) a l) tr. ř. Z logiky věci je třeba zmínit nejprve druhý z nich, na jehož základě lze dovolání podat, jestliže bylo rozhodnuto o zamítnutí nebo odmítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku nebo usnesení uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) až g) tr. ř., aniž byly splněny procesní podmínky stanovené zákonem pro takové rozhodnutí nebo byl v řízení mu předcházejícím dán důvod dovolání uvedený v § 265b odst. 1 písm. a) až k) tr. ř. Obviněný tento dovolací důvod zjevně uplatnil v jeho druhé alternativě, když tvrdil, že v předcházejícím řízení byl dán dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

Další obviněným uplatněný důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. je dán tehdy, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení. V rámci takto vymezeného dovolacího důvodu je možno namítat, že skutek, jak byl v původním řízení zjištěn, byl nesprávně kvalifikován jako určitý trestný čin, ačkoli šlo o jiný trestný čin, nebo se o trestný čin vůbec nejednalo. Důvody dovolání jako specifického opravného prostředku jsou koncipovány tak, že v dovolání není možno namítat neúplnost dokazování, způsob hodnocení důkazů a nesprávnost skutkových zjištění. Nejvyšší soud jakožto soud dovolací nemůže přezkoumávat a posuzovat postup hodnocení důkazů soudy obou stupňů ve věci. V dovolacím řízení je naopak povinen vycházet z jejich konečného skutkového zjištění a teprve v návaznosti na to zvažovat právní posouzení skutku.

Jiné hmotně právní posouzení ve smyslu dovolacího důvodu předvídaného ustanovením § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. zahrnuje též otázky trestání, avšak pouze v tom rozsahu, je-li namítáno nesprávné hmotně právní posouzení ve vztahu ke zvláštním podmínkám při ukládání trestu (např. pochybení soudu při ukládání souhrnného trestu, úhrnného trestu a společného trestu za pokračování v trestném činu).

Z tohoto pohledu Nejvyšší soud považoval námitky obviněného směřující proti správnosti uloženého trestu jako samostatného (a nikoli jako trestu souhrnného, jak se obviněný domáhal) za relevantní. Současně však shledal, že jde o námitky zjevně neopodstatněné.

Ustanovení § 35 odst. 1 tr. zák. stanoví, že odsuzuje-li soud pachatele za dva nebo více trestných činů, uloží mu úhrnný trest podle toho zákonného ustanovení, které se vztahuje na trestný čin z nich nejpřísněji trestný; vedle trestu přípustného podle takového zákonného ustanovení lze v rámci

úhrnného trestu uložit i jiný druh trestu, jestliže jeho uložení by bylo odůvodněno některým ze souzených trestných činů. Jsou-li dolní hranice trestních sazeb odnětí svobody různé, je dolní hranicí úhrnného trestu nejvyšší z nich. Neumožňuje-li tento zákon za některý z takových trestných činů uložit jiný trest, než je trest odnětí svobody, nemůže být úhrnným trestem jiný z trestů uvedených v § 27 jako trest samostatný.

Podle § 35 odst. 2 tr. zák. platí, že soud uloží souhrnný trest podle zásad uvedených v odstavci 1, když odsuzuje pachatele za trestný čin, který spáchal dříve, než byl soudem prvního stupně vyhlášen odsuzující rozsudek za jiný jeho trestný čin. Spolu s uložením souhrnného trestu soud zruší výrok o trestu uloženém pachateli rozsudkem dřívějším, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Souhrnný trest nesmí být mírnější než trest uložený rozsudkem dřívějším. V rámci souhrnného trestu musí soud vyslovit trest ztráty čestných titulů a vyznamenání, ztráty vojenské hodnosti, propadnutí majetku nebo propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty, jestliže takový trest byl vysloven již rozsudkem dřívějším.

Po této zákonné citaci je vhodné připomenout, že souhrnný trest je možné uložit pouze v případě vícečinného souběhu trestných činů, a to jen tehdy, byl-li pachatel za část sbíhající se trestné činnosti odsouzen, lze-li k takovému odsouzení přihlížet. Souhrnný trest se uloží rovněž tehdy, jestliže pozdějším rozsudkem se rozhoduje o několika sbíhajících se trestných činech. Vícečinný souběh je z hlediska ukládání souhrnného trestu dán za současného splnění následujících podmínek. Musí se jednat o trestnou činnost téhož pachatele, který spáchal samostatnými skutky dva nebo více trestných činů (stejnorodých nebo různorodých), přičemž v období mezi spácháním těchto trestných činů nesmí být vyhlášen odsuzující rozsudek soudu prvního stupně za jakýkoli z nich (resp. nesmí být pachateli doručen trestní příkaz), pokud trestní věc, v níž byl odsuzující rozsudek vydán (resp. trestní příkaz doručen), skončila, byť i po opravném řízení, pravomocným odsouzením pachatele. O souběh v uvedeném smyslu však nejde, byl-li další trestný čin spáchán po vyhlášení odsuzujícího rozsudku (doručení trestního příkazu), byť před vyhlášením dalšího odsuzujícího rozsudku (popřípadě před doručením dalšího trestního příkazu), kterým byl výrok o trestu uložený prvním odsuzujícím rozsudkem (trestním příkazem) zrušen a byl uložen trest souhrnný. V takovém případě je třeba za trestný čin spáchaný po vyhlášení prvního odsuzujícího rozsudku (doručení trestního příkazu) uložit samostatný trest (srov. rozhodnutí č. [50/1978](#) Sb. rozh. trest.). Souběh nastává jen v případě, když by již prvním odsuzujícím rozsudkem bylo možno pachateli uložit trest i za trestný čin, který vyšel najevo později (srov. rozhodnutí č. [34/1965](#) Sb. rozh. trest.).

Z rozhodnutí bývalého Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 15. 5. 1968, sp. zn. 10 Tz 16/68 (publikované pod č. [41/1968](#) Sb. rozh. trest.) vyplývá, že „odsuzujícím rozsudkem soudu prvního stupně za jiný trestný čin se v § 35 odst. 2 tr. zák. rozumí prvý odsuzující rozsudek o jiném trestném činu bez ohledu na to, že v řádném nebo mimořádném opravném řízení byl tento rozsudek zrušen, pokud toto opravné řízení skončilo pravomocným odsouzením pachatele. Jestliže obviněný spáchal další trestný čin po právní moci prvního odsuzujícího rozsudku soudu prvního stupně, třebaže tento rozsudek byl v pozdějším řízení zrušen a v téže věci byl vyhlášen nový rozsudek, kterému spáchání dalšího trestného činu tedy předcházelo, nejde o souběh trestných činů, ale o recidivu a uložení souhrnného trestu je tu vyloučeno“.

Před aplikací citovaného zákonného textu a uvedených teoretických východisek na posuzovaný případ si Nejvyšší soud vyžádal aktuální opis Rejstříku trestů obviněného, jakož i příslušné soudní spisy, a zjistil, že dovolatel byl v minulosti vícekrát pravomocně odsouzen pro různou úmyslnou trestnou činnost. Z hlediska řešené problematiky má význam především jeho odsouzení, k němuž došlo ve věci vedené u Okresního soudu v Pardubicích pod sp. zn. 2 T 55/2008, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích ze dne 22. 9. 2009, sp. zn. 13 To 372/2009 (s právní mocí téhož dne).

K tomu je ovšem nutno dodat, že v opise rejstříku trestů obviněného je sice jako datum vyhlášení tohoto rozsudku uveden 23. duben 2009 (tedy datum, které chce dovolatel považovat za významné), z připojeného spisu však Nejvyšší soud zjistil, že ve věci bylo konáno řízení proti uprchlému a Okresní soud v Pardubicích vydal již dne 28. 4. 2008 trestní příkaz, který byl doručen dne 12. 5. 2008 obhájci uprchlého obviněného, jenž proti němu podal odpor. Poté se ve věci konalo hlavní líčení, v jehož závěru soud prvního stupně vyhlásil odsuzující rozsudek dne 11. 7. 2008 (což je zase datum, které považují za rozhodující oba soudy nižších instancí, jak je zřejmé z odůvodnění jejich rozhodnutí). Tento rozsudek byl k odvolání obviněného usnesením Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích ze dne 4. 11. 2008, sp. zn. 13 To 424/2008, podle § 258 odst. 1 písm. a), b), c) tr. ř. v celém rozsahu zrušen a podle § 259 odst. 1 tr. ř. byla věc vrácena soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí. Ten po konání dalšího hlavního líčení znovu vyhlásil odsuzující rozsudek dne 23. 4. 2009 (srov. shora). K dalšímu odvolání obviněného Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl dne 22. 9. 2009, sp. zn. 13 To 372/2009, tak, že napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. d) tr. ř. zrušil a podle § 259 odst. 3 tr. ř. nově rozhodl tak, že obviněného uznal vinným trestným činem podvodu podle § 250 odst. 1 tr. zák. a uložil mu nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání deseti měsíců, pro jehož výkon jej zařadil do věznic s ostrahou, a trest zákazu pobytu v obvodu okresu P. v trvání pěti roků.

Časově poslední pravomocné odsouzení obviněného představuje tato trestní věc, tj. rozsudek Okresního soudu v Ostravě ze dne 8. 3. 2011, sp. zn. 10 T 78/2009, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 6. 2013, sp. zn. 3 To 168/2013, jimiž byl uznán vinným výše popsáním skutkem spáchaným „v období od konce měsíce února 2008 do 3. 11. 2008“ a právně kvalifikovaným jako trestný čin týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě podle § 215a odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zák. Jelikož Okresní soud v Pardubicích ve věci vedené pod sp. zn. 2 T 55/2008 vydal dne 28. 4. 2008 trestní příkaz, který byl obhájci obviněného v řízení proti uprchlému doručen dne 12. 5. 2008, je mimo jakoukoliv pochybnost, že se tak stalo ještě předtím, než obviněný právě zmíněný skutek a trestný čin ukončil (dokonal).

Odvolací soud na str. 4 a 5 odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že „zákonný je i trest, ukládaný obžalovanému správně jako samostatný, a nikoliv (jak namítá obžalovaný) jako souhrnný ve smyslu § 35 odst. 2 tr. zák. resp. § 43 odst. 2 tr. zákoníku. Je třeba zdůraznit, že rozhodujícím pro to, zda bude ukládán trest souhrnný či samostatný, je fakt, zda se pachatel dopustil trestné činnosti předtím, než byl soudem prvního stupně vyhlášen první odsuzující rozsudek, a to bez ohledu na to, zda tento byl event. následně zrušen či zda byl vyhlášen v přítomnosti či nepřítomnosti obžalovaného. Díkce zákona - ustanovení § 35 odst. 2 tr. zák. - je z tohoto pohledu jednoznačná a nepřipouštějící jiný výklad. Z obsahu trestního spisu Okresního soudu v Pardubicích sp. zn. 2 T 55/2008 pak jednoznačně plyne, že první odsuzující rozsudek v této jiné trestní věci obžalovaného byl vyhlášen dne 11. 7. 2008, tedy ještě předtím, než obžalovaný ukončil (a došlo k dokonání) jeho nyní projednávané trestné činnosti“. Takové úvahy odvolacího soudu jsou sice v obecné rovině správné, ale - z důvodů výše vyložených - ne zcela přesné, neboť přehlédl, že v uvedené trestní věci má povahu prvního odsuzujícího rozsudku již trestní příkaz ze dne 28. 4. 2008, doručený v řízení proti uprchlému obhájci obviněného dne 12. 5. 2008.

Nejvyšší soud považuje za právně nevýznamnou rovněž dovolatelovu námitku, že nebyl přítomen vyhlášení prvního odsuzujícího rozsudku, v důsledku čehož nebyl varován před páčáním další trestné činnosti, a proto mu měl být uložen souhrnný trest. Z ustanovení § 35 odst. 2 tr. zák. (nyní § 43 odst. 2 tr. zákoníku), které stanoví podmínky pro ukládání souhrnného trestu vyplývá, že rozhodující pro ukládání souhrnného trestu je okamžik vyhlášení prvního odsuzujícího rozsudku (s ohledem na znění ustanovení § 314e odst. 7 tr. ř., podle něhož trestní příkaz má povahu odsuzujícího rozsudku a účinky spojené s vyhlášením rozsudku nastávají doručením trestního příkazu obviněnému, judikatura dovodila, že doručení trestního příkazu obviněnému má účinky spojené s

vyhlášením rozsudku - srov. rozhodnutí č. [57/1977](#) Sb. rozh. trest.). To platí i v případě, kdy obviněný nebyl vyhlášen takového rozsudku přítomen například proto, že soud vyhlásil odsuzující rozsudek v hlavním líčení konaném v nepřítomnosti obviněného (§ 202 odst. 3, příp. odst. 5 tr. ř.), nebo proto, že ve věci se konalo řízení proti uprchlému (§ 305 tr. ř.), a to i za situace, kdy v řízení proti uprchlému je vydán trestní příkaz, neboť podle § 306 tr. ř. všechny písemnosti určené pro obviněného se doručují toliko jeho obhájci.

Lze tak shrnout, že pro uložení souhrnného trestu podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku je rozhodující okamžik vyhlášení prvního odsuzujícího rozsudku (event. doručení trestního příkazu obviněnému) soudem prvního stupně, i když byl tento rozsudek (resp. trestní příkaz) v řízení o řádném nebo mimořádném opravném prostředku zrušen, pokud toto opravné řízení skončilo pravomocným odsouzením pachatele. Není přitom významné, zda obviněný byl či nebyl vyhlášen prvního odsuzujícího rozsudku přítomen ať už proto, že soud rozhodl podle § 202 odst. 3, příp. odst. 5 tr. ř., že hlavní líčení bude konáno v nepřítomnosti obviněného, nebo proto, že soud rozhodl podle § 305 tr. ř., že ve věci bude konáno řízení proti uprchlému.

Z těchto jen stručně uvedených důvodů (§ 265i odst. 2 tr. ř.) Nejvyšší soud dovolání obviněného podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl jako zjevně neopodstatněné. Učinil tak v souladu s ustanovením § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. v neveřejném zasedání.

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Oběť trestného činu](#)
- [Dohoda o vině a trestu](#)
- [Zajištění nároku poškozeného](#)
- [Práva obviněného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vydání příkazu k dodání do výkonu trestu](#)
- [Neoprávněná činnost pro cizí moc](#)
- [Kvalifikace skutku](#)
- [Odnětí věci rozhodujícímu soudci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhradní trest](#)
- [Výkon trestu](#)
- [Účinné vyšetřování \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)